

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Iosephi Speranzæ, Congregationis Oratorii Fanensis
Presbyteri, Scripturæ Selectæ**

Speranza, Giuseppe

Coloniæ Agrippinæ, 1659

37. De remediis contra tentationes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44265

De remediis contra tentationes.

PUNCTUM XXVII.

Signum Crucis. In fronte Goliath percussus; In fronte, inquit Aug. ubi Crucis signaculum non habebat.

Super montem caliginosum, (Diabolum montem per superbiam, caliginosum per suggestionis caliginem, quam menti infert) levate signum (Crucis.)

Pavebit Assur (Heb. insidians) virga percussus.

Leva clypeum contra Hai. Alij. extendetulum, id est hastam, contra Hai Chryf. Si Crucem faciei tue impresseris, nullus sceleratorum Dæmonum, cum hastam videat, qua lethale vulnus suscepit, congreddi tecum audebit.

¶ Sacra Scriptura. Samson mandibula (Scripturæ symbolo) profigavit exercitum.

¶ Non disputare cum tentatione, & tentatore. Cur præcepit vobis Deus? Heb. & Chald. Verumne est, quod dixit? Nequaquam, &c. Actum est. Serpens, inquit Bernard. non fortior erat, sed callidior eua. His animantibus terræ. Unde & ab interrogacione incipit, meatem mulieris explorans, sciens ingenio non viribus laborandum. Cur præcepit vobis Dominus Deus, inquiens, ne comederetis de ligno scientia boni, & mali? Quæ respondit: Ne forte moriamur. Quod Deus pro certo posuerat, ista sub dubio supponit Et audi ingenium, malitiamq; serpentis: Nequaquam, inquit, moriamini. Deus affirmat, mulier debitor, Satã negat: nõ oportet disputare.

¶ Oratio. Orate, ne intretis in tentationem. Ubi Chrysol. In tentationem vadit, qui ad orationem non vadit.

¶ Pœnitentia, humilitas, & oratio. Sicut turbines ab Africo veniunt, & de deserto vastitas venit, de terra horribili visio dura nunciata est mihi. Ad hæc verba D. Ant. Patav. In turbine, Diaboli suggestio: in vastitate, cupiditas: in visione dura carnis tentatio intelligitur. Quod fugiendum? Speranza Scriptura selecta.

A Quid agendum? Audi: Propterea à lumbi mei repleti sunt dolore, & angustia possedit me. Pœnitenti, cum visio dura nunciatur de terra horribili, lumbi ejus replentur dolore, nõ delectatione: Sequitur: Corruui, cum audirem, conturbatus sum, cum viderem, emarcuit cor meum, tenebra stupefecerunt me. Vir justus, cum audit Diaboli suggestiones, statim debet corruiere in oratione, quia hoc genus Dæmoniorum non ejicitur, nisi per orationem, & jejunium. Conturbatus sum, cum viderem vastationẽ cupiditatis mundanæ venientem. Et bene dicit: Conturbatus sum. Viro enim justo cum aliqua temporalium cupiditas vult arridere, ipse statim debet habere conturbatum animum, & vultum, ne eis arrideat. Et emarcuit cor meum ab humore luxuriæ. Tenebra mortis æternæ stupefecerunt me, cum de terrâ horribili visio dura nunciata est mihi: sicut enim clavis clavum ejicit: sic timor gehennæ delectationem luxuriæ. Tenebra mortis æternæ stupefecerunt me.

B ¶ Duodecim ex Hugone Carenfi tentationum remedia, qui dum ad illa verba Ecclesiastis, Melior est sapientia, quàm arma bellica; duodecim quorundam stultitias in bello spiritali ostendit, toridem tentationum remedia docet. Melior est sapientia, quàm arma bellica. Quod (inquit Hugo) etiam in bello spiritali verum est. Multi enim habeant bellica arma id est, virtutes, quarum aliæ sunt arma protectionis, ut humilitas, patientia, mansuetudo, aliæ impugnationis, ut disciplina, quæ jejuniis, vigiliis, cæterisque hujusmodi disciplinis carnem impugnat, pietas, quæ elemosynis, velut lapidibus, Diabolum obruit, amor paupertatis, quæ contemptu, veluti gladio acutissimo, mundum interficit: multi habent hæc arma, qui tamen aliquando in bellis spiritalib; succumbunt propter insipientiam, quæ multiplex est.

C ¶ Duodecim ex Hugone Carenfi tentationum remedia, qui dum ad illa verba Ecclesiastis, Melior est sapientia, quàm arma bellica; duodecim quorundam stultitias in bello spiritali ostendit, toridem tentationum remedia docet. Melior est sapientia, quàm arma bellica. Quod (inquit Hugo) etiam in bello spiritali verum est. Multi enim habeant bellica arma id est, virtutes, quarum aliæ sunt arma protectionis, ut humilitas, patientia, mansuetudo, aliæ impugnationis, ut disciplina, quæ jejuniis, vigiliis, cæterisque hujusmodi disciplinis carnem impugnat, pietas, quæ elemosynis, velut lapidibus, Diabolum obruit, amor paupertatis, quæ contemptu, veluti gladio acutissimo, mundum interficit: multi habent hæc arma, qui tamen aliquando in bellis spiritalib; succumbunt propter insipientiam, quæ multiplex est.

D ¶ Prima est, quando arma nimis onerosa sunt, & supra vires, ita quod non sufficiunt ad portandum, ut sunt nimia pœnitentia, nimia vigilia, nimia disciplina, nimia abstinentia, & hujusmodi, quæ certandi strenuitatem magis impediunt. Propter quod, & David recusavit arma Saülis.

E ¶ Prima, armorum nimium.

X Secunda

1. Reg. 17. D. August. Isa. 13. Crucis signum pellit tentationes.

Isa. 30. Ios. 8. Alij. Chrysof. hom. 55. in Matth.

Judic. 16.

Genes. 3. Hebr.

Bern. in ser. de quadr. de bito. Cum demone non disputandum.

Matth. 26. Chryf. serm. 43.

Isa. 21. Oratione pellitur tentatio. Pœnitentiã item, & humilitate.

Ecc. 9. Hugo Carenf. ibid.

Bellum spirituale infelicitur geritur duodecim de causis. Prima, armorum nimium omni.

Secunda, armorum sera provisio.

Ecl. 2.

Tertia, inconsulta munitio ab eâ parte, ubi nullum periculum.

Quarta, hostis parvulus & infirmus contempitio.

Secunda insipientia est, cum ante pugnam non se armant, sed tunc primum arma protectionis arripiunt, cum jam fuerint vulnerati, & sunt eis arma oneri, quæ prius fuissent defensionis. Verbi gratia, cum jam fuerint prostrati gladio detractionis, tunc primum volunt accipere clypeum humilitatis, vel patientiæ, tunc primum consilia querunt, quibus hæc jacula repellere possint. Ante faciendum est. Unde dictum est: *Fili, accedens ad servitium Dei, &c.*

Tertia insipientia est, quia ab illâ parte quâ major, & periculosior eis conflictus imminet, protegere se negligunt, & alibi, ubi nullus conflictus est, nullum periculum, omni sollicitudine se muniunt, tanquam eis nullum aliud periculum immineret. Verbi gratia, cum infestat spiritus luxuriæ, currunt ad eleemosynas, & orationes, quibus se muniunt; jejunia verò, & vigiliis, & peregrinationes, & hujusmodi, quibus maximè luxuriæ spiritus expugnatur, cum eis injunguntur, nullo modo recipere volunt: & ita contra luxuriam se muniunt armis, quibus contra alia pugnatur. Similiter avarus, cum largitione eleemosynarum posset expugnare spiritum avaritiæ, qui eum impugnat, omnino largiri non curat, sed bene jejunaret, & oraret. Similiter superbus frequenti usu humilitatis posset expugnare adversarium suum, & ipse lavare pedes fratribus, viliores habere habitum, ultimus sedere, vilius comedere, opprobria sustinere, omnino non curat; & tamen querit consilium, qualiter posset adversarium suum superare. Et in hoc consilio dando sæpe decipiuntur Confessores aliqui, qui arma, & medicamenta morborum spiritualium, vel commiserunt, vel permittunt, & ideo pereunt in manibus eorum.

Quarta insipientia est, quia differimus hostem percutere, dum parvulus est, & infirmus, & debilis: quia tunc de facili potest occidi. Parvulus est hostis in primo motu, debilis, quando adhuc est in sola cogitatione: infirmus etiam est, quando nondum exhibuimus membra nostra arma iniquitatis peccato, ut legitur; id est, quando peccatum nondum venit ad

opus. Occidendus est ergo hostis, dum parvulus, & debilis, & inermis est, ne postea fortior nobis efficiatur. Unde *Cant. 2. Sponsa: Capite nobis vulpes parvulas, quæ demoluntur vineas.* Et *Psalmista: Beatus, qui tenebit, & allidet parvulos suos ad petram.*

Quinta stultitia est, quod statim ubi congressus imminet, & jacula præsentimus, prorsus arma nostra rejicimus, quibus poteramus nos tueri. Verbi gratia, cum jaculum detractionis, aut contumeliæ aliquis in nos jaculaverit: statim patientiam, & humilitatem, quæ velut clypeus opponenda fuerant, abjicimus. Unde *Philosophia dixit Boëtio: Talia tibi contuleramus arma, quæ nisi prius rejicisses, invicta te firmitate tuerentur.*

Sexta stultitia est, quod nostros adjutores agnoscimus, adversus eos stoto studio, & totis viribus pugnamus. Verbi gratia: *Contradictiones, & persecutiones, & contumeliæ, & cætera hujusmodi pro nobis sunt, quasi succursus à Deo missus ad impugnandum hostes nostros.*

Etenim hostis noster est proprius sensus, ad quem debellandum mitteri nobis Dominus contradictores. Item hostis noster est propria voluntas, ad quam expugnandam mittit Dominus contumelias, ignominias, persecutiones. Hæc omnia pro nobis sunt in prælio, quamdiu coram Deo sumus, quia illa sunt à Deo. *Bona, & mala Eccl. 11. vita, & mors, pauperias, & honestas à Domino Deo sunt.* Cum igitur adversus hujusmodi repugnamus, contra adjutores nostros pugnamus, & quibus gratias agere debemus, immo prætio magno conducere, (sicut legitur quidam fecisse in Vitis Patrum) eos persequimur, & repellimus, tanquam hostes. Legitur quod *Thou, Rex Emath, misit ad David Joram, filium suum, ut gratias ageret ei, eod quod expugnasset Adarefer hostem suum. Similiter legitur, quod Achaz, Rex Juda, misit ad Theglathphalasar, Regem Assyriorum, aurum, & argentum, quod inveniri potuit in domo Domini, & in thesauris regis, ut expugnaret pro eo Regem Syriæ, & Regem Israël. Sic & sapientes faciunt adhuc, persecutores suos, benedicunt, & conducunt. Et hoc docuit Dominus: Diligite inimicos*

2. Reg. 8.

4. Reg. 16.

Matth. 5.

inimicos vestros, benefacite his, qui oderunt vos, orate pro persequentibus, & calumniantibus vos. Benedicite persequentibus vos, benedicite, & nolite maledicere.

Rom. 12.

Septima, cominus oppugnare eum, qui eminus, expugnari facilius queat. & in similibus vitiis voluptatum, quæ fugiendo vincuntur. Unde 1. Corinth. 6. *Fugite fornicationem.*

Octava, non oppugnare contraria contrarius.

Octava stultitia est, quia non contraria contrariis curare volumus, sed similibus. Aqua nolumus pugnare contra ignem, sed igne: hoc est, non mansuetudine, sed irâ contra iracundiam aliorum pugnamus, cum tamen scriptum sit, quod contraria contrariis curentur. Unde Apostolus: *Noli vinci à malo, sed vince in bono malo.*

Rom. 12.

Nona perforato se clypeo tegere.

Nona stultitia est, clypeo jam perforato se protegere: quod multi faciunt, qui malorum exemplis peccata sua vel excusare, vel defendere conantur.

Decima, vitam sibi de alienâ morte promittere.

Decima stultitia est, de aliena morte fiduciam vivendi sumere, & inde minus arma, & gladios formidare: & non cernimus majores cecidisse. Hac stultitiâ laborant multi, qui malorum exemplis armanantur ad vitia. Dicunt enim: Hoc fecit, vel facit talis magister, vel talis Prælatus.

Undecima, operosè invahi in hostem, qui absque ictu subigi queat. Exod. 14. Luc. 21.

Undecima stultitia est, in repugnando contra hostem laborare, cum possimus eum gloriosius, & securius sine ictu superare. Verbi gratia: Tantummodò patienter sustineamus, quicquid mali nobis fit, aut dicitur, & non vindicemus nos. De quo Exod. 14. *Vos tacebitis, & Dominus pugnavit pro vobis.* Et hoc est quod Dominus dixit Apostolis: *In patientia vestra possidebitis animas vestras.*

Duodecima, sibi ipsi vim, nec inque inferre. 1. Reg. 31.

Duodecima stultitia est, te ipsum hostili gladio spontaneè transverberare, neque enim hoc potest hostis, nisi tu ipse gladium ejus in viscera tua morosâ cogitatione, aut delectatione aut consensu, aut opere impeggeris. Hostilem gladium voco cogitatum, quem per suggestionem cordi tuo applicat Diabolus,

A non habens potestatem ulterius impingendi, nisi tu ipse in gladium irrueris, sicut fecit Saul. Subtrahe igitur eorum tuum, & cadet gladius, & tu illæsus remanebis, immò quasi victor coronaberis à Domino. Exemplum de hoc in Vitis Patrum, de illo, qui nocte unâ septem coronas meruit, propter septem cogitationes, quas à se repulit. Has duodecim stultitias sola sapientia curat, quod non faciunt omnia arma bellica per se. Et idè rectè dicit Salomon: *Melior est sapientia, quam arma bellica.*

De oratione tribulorum,

PUNCTUM XXVIII.

ERat quondam David, ut sæpè in maximis tribulationibus, ut habetur ex titulo Psal. 101. *Oratio pauperis, cum anxius fuerit, & in conspectu Domini fuerit precem suam, vel ex Hebr. Cum moerore animi cruciabitur, vel operietur, vel involvetur, cum angustiis afficietur, vel torquetur se, cum constrictus erit, redactisque in angustiis. Græc. Cum accedatus fuerit, vel cum labore orat; & ait: Domine, exaudi orationem meam, & clamor meus ad te veniat.* Sequitur: *Non avertas faciem tuam à me. Qui fieri potest, ut hæc sit oratio pauperis in anxietate cordis positi, ut ab eo non avertat Deus faciem suam? Avertit, sed ut tribulatus oret, ut clamet, nam tandem non poterit Deus non respicere, & exaudire. Unde subditur: Respexit in orationem humilium, & non sprevit preces eorum.* ut habet alia lectio, ipsâ jam vulgatâ vulgarior, *Respexit in orationem cicadae, quæ scilicet magis occidit, quò magis ardet, unde dixit ille: Silet, dum non ardet. Quò intelligas, quòd in ardoribus, ac flammis tribulationum qui orat, exauditur. Respexit in orationem cicadae. Alij. det. In orationem myricæ, herbæ amarissimæ, Alij. Cajet. In orationem suspirantis. Chald. Cajet. In orationem desolatorum. Hinc ibidem: Chald.*